

Baka på kakao och motverka barnarbete

FN uppmanar till krafttag för att stoppa barnarbete för gott. När du köper Fairtrade-certifierad kakao är du med och motverkar barnarbete och gör det möjligt för barn att gå i skolan.

I dag arbetar närmare 1,6 miljoner barn på kakaoodlingar i Västafrika. Det är främst därifrån som den kakao kommer som vi konsumerar i Sverige. Största orsaken till barnarbete är att föräldrarnas inkomster är för låga och varken räcker till ordentlig mat eller skolgång. För att familjen ska klara sig måste även barnen jobba.

Tryggare ekonomi

Fairtrade certifierar kakao från områden där barnarbete är vanligt. För det är där Fairtrade, och vi konsument, kan göra mest nytta för barnen och deras familjer. Fairtrades minimipris för kakao gör att familjerna får en tryggare ekonomi när världsmarknadspriset är lågt. Odlatkooperativen får också en premie som bland annat används till utbildningsinsatser och skolmaterial. Och det är inte tillåtet att barn arbetar på odlingarna i stället för att gå i skolan. Så välj Fairtrade-certifierad kakao i butikshyllan nästa gång!

Bertil Höberg är stygruppmedlem Uppsala Fairtrade City och en av arrangörerna bakom den digitala studiecirkeln om Fairtrade nu i vår.

Stark upplevelse väckte engagemang

Att se människors tuffa livs- och arbetssituation i Afrika på 1970-talet satte djupa spår. Alltsedan dess har Bertil Höberg prioriterat hållbara produkter.

Att se odlares och tillverkares tuffa livs- och arbetsförhållanden på nära håll under en studieresa väckte Bertil Höbergs engagemang för schyst handel. Redan på 1970-talet började samarbetet med det som i dag är studieförbundet Bilda, för att få fler att förstå makten och möjligheten att göra skillnad som konsument. Engagemanget är minst lika starkt i dag.

– Det kan kännas svårt att förändra världen som individ. Men det är enklare än vad många tror. Kloka val när du handlar gör mycket, säger Bertil Höberg, stygruppmedlem Uppsala Fairtrade City och engagerad i den ideella föreningen bakom Fair Trade Shop Globalen.

Digital studiecirkel

Under våren arrangerar Bertil Höberg och Fair Trade Shop Globalen tillsammans med Studieförbundet Bilda och Uppsala Fairtrade City en digital studiecirkel för alla som vill veta mer om Fairtrades roll för de globala hållbarhetsmålen och Uppsalas roll som Fairtrade City.

– Förra årets studiecirkel var mycket uppskattad, så vi kör i år igen. Den passar både dig som inte vet något om Fairtrade, och dig som redan gått en ambassadörsutbildning, säger Bertil Höberg.

Försäljning på stan

Många förknippar Bertil Höberg med butiken Globalen som drivs som en ideell organisation. Men idén om att tillgängliggöra schyst tillverkade produkter i Uppsala var inte hans.

– Det var ett gäng ungdomar som hade varit på studieresa till Zimbabwe och sett tuffa livsöden. De brann precis som jag för solidarisk handel och satte igång med försäljning via en källa på stan.

I mitten på 1980-talet försvann källan och produkterna flyttade in i en fysisk butik. Under våren flyttade butiken till större lokaler i centrala city.

– Ibland får jag frågan om det är svårt att hitta och köpa in Fairtrade-certifierade och andra hållbara produkter. Svaret är nej. Alla leverantörer har mer eller mindre krav på sig att erbjuda ett hållbart alternativ i dag.

Lön och kontrollsystem

Han brukar även få frågan om och varför Fairtrade-produkter kan vara dyrare än andra – och det finns en rimlig förklaring.

– Det beror på att en gård som är Fairtrade-certifierad har krav på sig att betala ut rimliga löner till sina anställda. Kontrollsystemet som krävs för att kolla att de lever upp till kraven påverkar också priset, säger Bertil.

Det finns odlare och gårdar som anslutit sig till Fairtrade men som sedan vacklat och ifrågasatt om det verkligen lönar sig, eftersom de inte säljer tillräckligt till de högre Fairtrade-priserna.

– Ju fler som konsumerar Fairtrade-märkt desto fler arbetsgivare i fattiga länder inser fördelarna med att vara en schyst arbetsgivare. Så välj smart när du handlar, säger Bertil.

Brett nätverk

Som stygruppmedlem i Uppsala Fairtrade City har Bertil Höberg ett brett och givande nätverk med representanter från både näringslivet och kommunen.

– Vi är många lokala aktörer, både offentliga och privata, som jobbar tillsammans för mer rättvis handel och etisk konsumtion i hela kommunen. Det skapar dynamik och resultat, säger Bertil Höberg. ■

Studiecirkel om hållbar handel och konsumtion

Vill du veta mer om hur du kan göra skillnad för en hållbar värld? Välkommen till en digital studiecirkel om Agenda 2030, hållbar konsumtion och Fairtrade. Du får nya verktyg för att bli en mer medveten konsument och kan utveckla ditt engagemang för hållbarhet – både lokalt och globalt.

Vi ses tre tisdagskvällar via Zoom, 19.00–20.30.

Start 11 maj. Gratis.

Arrangör: Fair Trade Shop Globalen, Studieförbundet Bilda och Uppsala Fairtrade City.

Anmäl dig på bilda.nu/fairtrade

FOTO: THERESE LARSSON

Stora volymer får effekt

Uppsala kommun köper in varor och tjänster för cirka fyra miljarder kronor per år och ställer krav på en rättvis handel. Under 2019 köptes 41 ton kaffe varav 85 procent var Fairtrade-märkt.

Susanne Afzelius är upphandlingschef, Uppsala kommun.

för hur vi ska agera för att bidra till en rättvis handel och en etisk konsumtion. Vi ställer krav på en rättvis handel, Fairtrade eller motsvarande, när förutsättningar finns på marknaden, säger Susanne Afzelius, upphandlingschef, Uppsala kommun.

Fyra miljarder

Med tanke på att kommunen köper in varor och tjänster för fyra miljarder kronor per år får det effekt. 2020 köpte kommunen livsmedel för 168 miljoner. 85 procent av kaffet var Fairtrade-märkt, 84 procent av kakaon och hundra procent av automatchokladen.

– Genom att tänka och agera klokt kan vi driva marknaden åt mer hållbara alternativ samtidigt som vi driver vår egen verksamhet mer hållbart, säger Susanne Afzelius.

Flexibla avtal

Kommunens avtal tecknas vanligtvis på fyra år. Under den tiden kan nya Fairtrade-märkta produkter komma ut på marknaden.

– Våra livsmedelsavtal är flexibla, så att vi hela tiden ska kunna ta in nya intressanta Fairtrade-märkta produkter i vårt avtalade sortiment.

De stora inköpsvolymerna kräver stora grossister för att klara leveranserna.

– Är du en mindre lokal leverantör som vill leverera till oss ser vi väldigt gärna att du tar kontakt med våra upphandlade grossister och undersöker möjligheten att gå in som underleverantör. ■

Shoppa lokalt och coronasäkert

Njut av färska frallor, nytvättade skjortor eller smycken från butiken runt hörnet! Uppsalas handel, kaféer, hotell och restauranger erbjuder många olika coronasäkra sätt att shoppa under pandemin. Video- och fotoshoppa, boka en egen tid före öppning eller be om hemleverans. På så sätt ökar chansen att dina favoritbutiker överlever och finns där även i morgon.

Kika in på uppsalacity.se för coronasäkra shoppingmöjligheter.

Fakta om Fairtrade

• Fairtrade är en internationell certifiering som motverkar fattigdom och stärker människors inflytande och handlingskraft.

• Fairtrade-märkta varor lever upp till de internationella Fairtrade-kriterierna för en ekonomisk, social och miljömässig hållbar utveckling.

• När du väljer Fairtrade-märkta produkter bidrar du till att odlare och anställda i länder med utbredd fattigdom kan förbättra sina arbets- och levnadsvillkor.

• Det finns över 2 800 Fairtrade-märkta produkter på den svenska marknaden. Många av dem finns i våra matbutiker, på arbetsplatser, kaféer, hotell och andra ställen som serverar mat och dryck.

• Runt 50 kommuner i Sverige är Fairtrade City-diplomerade och 2 000 världen över.

Fairtrade Challenge 6–9 maj – fika och förändra världen

Snart är det dags för den årliga fikautmaningen då vi alla uppmanas att fika Fairtrade.

Utmana kollegor, grannar och vänner och bjud in till en digital fikastund. Ju fler som deltar desto mer kraft till de människor som odlar råvarorna att förbättra sina arbets- och levnadsvillkor.

Fika digitalt

Det är ju inte läge att träffas och fika tillsammans i och med coronapandemin. Så baka på Fairtrade-märkta ingredienser, köp Fairtrade-märkt fika eller frukt och bjud in vänner, grannar och kollegor till en digital fika.

Läs mer på fairtradechallenge.se

#fairtradechallenge